

НАРЕДБА

за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 2015 г. за общообразователната подготовка

(Обн., ДВ, бр. 95 от 2015 г., изм. и доп., бр. 80 от 2018 г., бр. 71 от 2019 г. и бр. 79 от 2020 г.)

§ 1. В Приложение № 1 към чл. 6, ал. 1, т. 1 се правят следните изменения в компонент български език:

1. В раздел „Степен на образование: основна, етап: прогимназиален“, в подраздел „Области на компетентност, очаквани резултати от обучението (знания, умения и отношения) и връзката им с отделни ключови компетентности“, във втора таблица, в област на компетентност „Комуникативни компетентности“, в колона „Знания, умения и отношения. В резултат на обучението ученикът:“, на ред „Създава в писмена форма:“ думите „делова“ и „анотация“ се заличават;

2. В раздел „Степен на образование: средна, етап: първи гимназиален“, в подраздел „Области на компетентност, очаквани резултати от обучението (знания, умения и отношения) и връзката им с отделни ключови компетентности“, във втора таблица, в област на компетентност „Комуникативни компетентности“, в колона „Знания, умения и отношения. В резултат на обучението ученикът:“, на ред „Създава в писмена форма:“ думите „делово писмо“ се заличават;

§ 2. В Приложение № 2 към чл. 6, ал. 1, т. 2 в раздел „Нива на владеене на чужд език по образователни етапи и степени в съответствие с общата европейска езикова рамка“, подраздел „Средна степен на образование“ букви „А. Първи гимназиален етап“ и „Б. Втори гимназиален етап“ се изменят така:

„А. Първи гимназиален етап

При завършване на първия гимназиален етап от средната степен на образование (X клас), се очаква учениците да владеят два чужди езика на следните нива:

1. За училища с интензивно изучаване на чужд език:

1.1. Интензивно изучаван в VIII клас чужд език на ниво B1

1.2. Чужд език, чието изучаване започва в IX клас на ниво A1

2. За училища без разширено и без интензивно изучаване на чужд език:

2.1. Чужд език, чието изучаване започва в VIII клас на ниво A2

2.2. Чужд език, чието изучаване започва в IX клас на ниво A1

3. За училища с разширено изучаване на чужд език:

3.1. Разширено изучаван в VIII клас чужд език на ниво B1.1

3.2. Чужд език, чието изучаване започва в IX клас на ниво A1“.

Б. Втори гимназиален етап

При завършване на втория гимназиален етап на средната степен на образование (XII клас), се очаква учениците да владеят два чужди езика на следните нива:

1. За училища с интензивно изучаване на чужд език:

1.1. Интензивно изучаван в VIII клас чужд език на ниво B2.1

1.2. Чужд език, чието изучаване започва в IX клас на ниво A2.

2. За училища без разширено и без интензивно изучаване на чужд език:

2.1. Чужд език, чието изучаване започва в VIII клас на ниво B1.1

2.2. Чужд език, чието изучаване започва в IX клас на ниво A2

3. За училища с разширено изучаване на чужд език:

3.1. Разширено изучаван в VIII клас чужд език на ниво B1

3.2. Чужд език, чието изучаване започва в IX клас на ниво A2.“

§ 3. В Приложение № 6 към чл. 6, ал. 1, т. 6 в раздел „Области на компетентност, очаквани резултати от обучението (знания, умения и отношения) и връзката им с отделни ключови компетентности“, във втора таблица, в област на компетентност „Алгоритми и структури от данни“, редове „Структурира данни в едномерен масив“ и „Чете и записва данни в текстов файл“ се заличават;

§ 4. В Приложение № 10 към чл. 6, ал. 1, т. 10 се правят следните изменения:

1. В раздел „Степен на образование: основна, етап: прогимназиален“, в подраздел „Области на компетентност, очаквани резултати от обучението (знания, умения и отношения) и връзката им с отделни ключови компетентности“, във втора таблица, в колона „Знания, умения и отношения. В резултат на обучението ученикът:“, в област на компетентност:

а) „География на природата“:

аа) В първо изречение думите „природните компоненти“ се заменят с „релефа, климата, водите, почвите, растителността и животинския свят на Земята“;

аб) В трето изречение думите „природните компоненти“ се заменят с „релефа, климата, водите, почвите, растителността и животинския свят“.

б) „География на България“ във второ изречение думите „природните компоненти“ се заменят с „релефа, климата, водите, почвите, растителността и животинския свят“;

в) „Географска информация“:

ва) В трето изречение думата „способи“ се заменя с „начини“;

вб) В пето изречение думите „Идентифицира и“ се заличават.

2. В раздел „Степен на образование: средна, етап: първи гимназиален“:

а) в подраздел „Специфични цели на обучението по предмета в съответния етап“ навсякъде думите „стопанството“ и „стопанство“ се заменя съответно с „икономиката“ и „икономика“;

б) в подраздел „Области на компетентност, очаквани резултати от обучението (знания, умения и отношения) и връзката им с отделни ключови компетентности“:

ба) в колона „Област на компетентност“ думите „География на обществото и стопанството“ се заменят със „Социално-икономическа география“, а в колона „Знания, умения и отношения. В резултат на обучението ученикът:“ на същата област на компетентност думите „световното стопанство и териториалното му разположение“ се заменят със „световната икономика и териториалното ѝ разположение“, както и думите „Характеризира по алгоритъм структурата и териториалната организация на стопанството“ се заменят с „Характеризира структурата и териториалната организация на икономиката“;

бб) в област на компетентност „География на регионите и на страните“, в колона „Знания, умения и отношения. В резултат на обучението ученикът:“ думата „по алгоритъм“ се заличава, а думите „стопанския облик на страни, типични представителки на региони в света“ се заменят с „икономическия облик на страни, представителки на региони в света“;

бв) в област на компетентност „География на България“, в колона „Знания, умения и отношения. В резултат на обучението ученикът:“ думите „стопанството в“ се заменят с „икономиката на“, а думите „Характеризира социално-икономически райони на планиране в България по алгоритъм“ се заменят с „Характеризира райони в България“.

§ 5. Приложение № 21 към чл. 6, ал. 1, т. 21 се изменя така:

„Приложение № 21 към чл. 6, ал. 1, т. 21

**ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО УЧЕБНИЯ
ПРЕДМЕТ ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ**

СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ: **ОСНОВНА**

ЕТАП: **НАЧАЛЕН**

**СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И
СПОРТ В НАЧАЛНИЯ ЕТАП**

- Познаване на основни термини за изпълнение на физическите упражнения и разбиране на връзката между тях за прилагане в игровата дейност
- Усъвършенстване на основните естествено-приложни двигателни действия
- Достигане на определено равнище на основните двигателни качества,

умения и навици в съответствие със сензитивните периоди на възрастта

- Придобиване на способности за адаптация към изменящите се условия на природната и на социалната среда чрез целенасочена двигателна дейност в подкрепа на устойчивото развитие

- Придобиване на положително отношение към спортните дейности като условие за формиране на траен интерес за занимания с физически упражнения и спорт през целия живот и участие в училищни състезания и първенства

Изисква се овладяване на съдържанието на трите задължителни области на учебно съдържание и най-малко на един спорт или на една двигателно-познавателна дейност от избираемите области на учебно съдържание.

ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ, ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО (ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ОТНОШЕНИЯ) И ВРЪЗКАТА ИМ СОТДЕЛНИ КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

1	Компетентности в областта на българския език
2	Умения за общуване на чужди езици
3	Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите
4	Дигитална компетентност
5	Умения за учене
6	Социални и граждански компетентности
7	Инициативност и предприемчивост
8	Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество
9	Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт

Област на компетентност	Знания, умения и отношения <i>В резултат на обучението ученикът:</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ОБЛАСТИ НА УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ								

<p>Лека атлетика</p>	<p>Прилага основни умения и навици, свързани с бягане, скачане и хвърляне, и ги прилага в състезателни условия и игри.</p> <p>Притежава необходимото равнище на физическа дееспособност.</p> <p>-----</p> <p>Изпълнява ходене и бягане, скачане, хвърляне и тласкане с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>			X		X				X
<p>Гимнастика</p>	<p>Демонстрира приложни двигателни умения и навици. Изпълнява упражнения от основната и спортната гимнастика.</p> <p>Изпълнява народни хора и танци.</p> <p>-----</p> <p>Прилага упражнения и индивидуални комплекси и комбинации с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>					X	X	X	X	X

<p>Спортни игри</p>	<p>Използва основни технически действия с топка: водене, подаване, ловене (спиране), стрелба, удар от подвижните, спортно-подготвителните игри и ги прилага в спортните игри баскетбол, хандбал и футбол.</p> <p>-----</p> <p>Изпълнява основни технически действия с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>	X			X	X	X			X
---------------------	--	---	--	--	---	---	---	--	--	---

ИЗБИРАЕМИ ОБЛАСТИ НА УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Област на компетентност	Знания, умения и отношения <i>В резултат на обучението ученикът:</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9
<p>Плуване, водни спортове</p>	<p>Разпознава опасности около и във водна среда.</p> <p>Прилага умения за самопомощ и помощ във водна среда.</p> <p>Изпълнява и прилага елементите от техниката на плувните стилове кроул и гръбен кроул.</p> <p>-----</p> <p>Изпълнява упражнения и комбинации от тях във водна среда с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>			X		X		X	X	X

Туризм, ориентиране, зимни спортове	<p>Възпроизвежда и прилага мерки за опазване на природата.</p> <p>Придвижва се в група по разнообразен терен в пресечена местност с различен наклон, ориентира се в местността.</p> <p>-----</p> <p>Изпълнява елементи от планинска техника с отчитанена параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>	X				X	X	X	X
Ракетни спортове	<p>Познава и изпълнява удари и сервис специфични за бадминтона, тениса на маса и тениса.</p> <p>Използва и прилага изучените елементи и действия в щафетни и спортно-подготвителни игри.</p> <p>-----</p> <p>Изпълнява придвижвания, основни хватове и удари свързани с ракетните спортове с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>	X				X	X	X	X

СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ: **ОСНОВНА**

ЕТАП: **ПРОГИМНАЗИАЛЕН**

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРЕДМЕТА В ТОЗИ ЕТАП

- Познаване на основни понятия и правила за изпълнение на двигателни задачи и разбиране на значението на физическите упражнения за здравословния начин на живот
- Придобиване на способности за адаптация към изменящите се условия на природната и на социалната среда чрез целенасочена двигателна дейност в подкрепа на устойчивото развитие
- Повишаване на индивидуалната двигателна подготовка и обогатяване на двигателния опит с общоразвиващи и специални физически упражнения,

технически умения и упражнения, както и с изправителен характер

- Достигане на определено равнище на основните двигателни качества и навици в съответствие със сензитивните периоди на възрастта
- Придобиване на знания, двигателни умения и навици за постигане на двигателно-познавателна и техническа подготвеност по вид спорт/спортна дисциплина.

Изисква се овладяване на съдържанието на трите задължителни области на учебно съдържание и най-малко на един спорт или на една двигателно-познавателна дейност от избираемите области на учебно съдържание.

ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ, ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО (ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ОТНОШЕНИЯ) И ВРЪЗКАТА ИМ СОТДЕЛНИ КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

1	Компетентности в областта на българския език										
2	Умения за общуване на чужди езици										
3	Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите										
4	Дигитална компетентност										
5	Умения за учене										
6	Социални и граждански компетентности										
7	Инициативност и предприемчивост										
8	Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество										
9	Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт										
	Област на компетентност	Знания, умения и отношения <i>В резултат на обучението ученикът:</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ОБЛАСТИ НА УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ											

<p>Лека атлетика</p>	<p>Прилага основите на техниката на бягане на късии средни разстояния, щафета, скок на дължина и на височина, както и техниката на хвърляне на малка топка или тласкане на плътна топка. Притежава необходимото за възрастта равнище на физическа дееспособност.</p> <p>-----</p> <p>Изпълнява техниката на ходене и бягане, скачане, хвърляне и тласкане на топка с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>			X		X	X	X		X
<p>Гимнастика</p>	<p>Изпълнява упражнения от основната и спортната гимнастика, художествената гимнастика или акробатиката, аеробиката.</p> <p>Изпълнява народни хора и танци. Прилага танцови комбинации и импровизации.</p> <p>-----</p> <p>Изпълнява упражнения и индивидуални комплекси и комбинации с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>			X		X	X	X	X	X

Спортни игри	<p>Прилага основни технически елементи от спортните игри (баскетбол, хандбал, волейбол, футбол).</p> <p>Прилага изучените технически елементи в групови взаимодействия.</p> <p>-----</p> <p>Изпълнява технически действия с топка с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>	X	X			X	X	X	X	X
---------------------	--	---	---	--	--	---	---	---	---	---

ИЗБИРАЕМИ ОБЛАСТИ НА УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ										
Плуване, водни спортове	<p>Прилага плуване в комбинация от изучените плувни стилове.</p> <p>Прилага основите на техниката на гребане.</p> <p>Прилага основни умения за оказване на помощ във водна среда.</p> <p>-----</p> <p>Изпълнява упражнения и комбинации във водна среда с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>			X		X	X	X		X

<p>Туризм, ориентиране, зимни спортове</p>	<p>Познава и използва основни елементи от ски техника.</p> <p>Прилага основна планинска техника (придвижване, катерене и бивакуване). Ориентира се в непозната местност с компас и топографска карта. Знае и прилага мерки за опазване на природата.</p> <p>-----</p> <p>Изпълнява елементи от планинската техника, ориентиране или ски техника с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>	X	X	X			X	X	X	X
<p>Ракетни спортове</p>	<p>Прилага основни елементи от техниката на бадминтон.</p> <p>Прилага основни елементи от техниката на тенис на маса.</p> <p>Прилага основни елементи от техниката на тенис.</p> <p>-----</p> <p>Изпълнява елементи от техниката на ракетните спортове с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>				X	X	X	X	X	X

Бойни спортове	<p>Изпълнява основни елементи от техниката на борба и карате-до. Прилага основни елементиза самозащита.</p> <p>-----</p> <p>Изпълнява елементи от техниката на бойни спортове с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>			X		X	X	X		X
Фитнес гимнастически дисциплини	<p>Изпълнява движения и упражнения от каланетика, тае бо аеробика и силови упражнения без, на и със уред. Свързва в комплекси изучените техники.</p> <p>-----</p> <p>Изпълнява движения и упражнения от фитнес гимнастически дисциплини свързани в отделни комплекси с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>			X		X	X	X		X
Шахмат	<p>Разпознава и използва базовите тактически идеи и прийоми в шахмата, основните принципи на игра в ендшпила и мителшпила. Използва базови схеми за игра в мителшпила.</p> <p>-----</p> <p>Познава основни комбинации с</p>			X	X	X		X	X	X

	отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.										
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ: СРЕДНА	ЕТАП: ПЪРВИ ГИМНАЗИАЛЕН
--------------------------------------	--------------------------------

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТВ ПЪРВИ ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП

- Познаване ролята и значението на дейности и норми на физическото възпитание и спорта и ролята им за формирането на здравословен начин на живот
  - Формиране на спортен стил на живот и избор на подходящ вид двигателна дейност за самоусъвършенстване
  - Разширяване на двигателния опит чрез използване на съвременни системи от упражнения на физическо възпитание с оздравителна, спортна и приложно ориентирана насоченост
  - Притежаване на спортна образованост и специална физическа подготовка
- Изисква се овладяване на съдържанието на две задължителни области на учебно съдържание и най-малко на един спорт или на една двигателно-познавателна дейност от избираемите области на учебно съдържание*

ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ, ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО (ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ОТНОШЕНИЯ) И ВРЪЗКАТА ИМ С ОТДЕЛНИ КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

1	Компетентности в областта на българския език
2	Умения за общуване на чужди езици
3	Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите
4	Дигитална компетентност
5	Умения за учене
6	Социални и граждански компетентности
7	Инициативност и предприемчивост

8	Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество
9	Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт

Област на компетентност	Знания, умения и отношения <i>В резултат на обучението ученикът:</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ОБЛАСТИ НА УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ										
Лека атлетика	<p>Прилага техника и тактика на бягане (къси и средни разстояния), на щафетното бягане, на скокове във вертикалната равнина и троен скок, техника на тласкане на плътна топка и мятане на плътна топка с дръжка.</p> <p>Притежава необходимото за възрастта равнище на физическа дееспособност.</p> <p>-----</p> <p>Прилага елементи на бягане, скачане, хвърляне или тласкане с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>			X		X	X	X		X

<p>Гимнастика</p>	<p>Изпълнява гимнастически упражнения от спортната гимнастика, акробатиката и аеробиката.</p> <p>Съставя и изпълнява съчетания на земя.</p> <p>Изпълнява народни хора и танци. Участва в творчески танцови комбинации.</p> <p>-----</p> <p>Изпълнява упражнения и индивидуални комплекси и комбинации с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>			X		X	X	X	X	X
<p>Спортни игри</p>	<p>Прилага техника и тактика в две от спортните игри (баскетбол, хандбал, волейбол, футбол). Прилага и участва в групови и отборни взаимодействия в нападение и защита.</p> <p>-----</p> <p>Прилага индивидуални технически и тактически действия и групови взаимодействия с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>	X	X			X	X	X	X	X
<p>ИЗБИРАЕМИ ОБЛАСТИ НА УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ</p>										

<p>Плуване, водни спортове</p>	<p>Прилага техниката и тактиката в различни плувни стилове Техника и тактика на гребане. Владее водноспасителен минимум. ----- Прилага упражнения и комбинации във водна среда с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>			X		X	X	X		X
<p>Туризм, ориентиране, зимни спортове</p>	<p>Прилага планинска техника и тактика. Катерене. Ориентиране. Анализира здравословно състояние и прилага правилата за първа долекарска помощ и транспортиране на пострадал. Прилага алпийска ски техника и тактика. Сноуборд. Познава и използва правилата за опазване на природната среда. ----- Прилага елементи от планинска, ски или сноуборд техника с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>	X	X	X		X	X	X	X	X

Ракетни спортове	<p>Прилага техника и тактиката на бадминтон. Прилага техника и тактика на тенис на маса.</p> <p>Прилага техника и тактика на тенис.</p> <p>-----</p> <p>Прилага елементи от техниката и тактиката на един от ракетните спортове с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>				X	X	X	X	X
Бойни спортове	<p>Прилага техника и тактика на борба, джудо, карате-до и таекуон-до.</p> <p>-----</p> <p>Прилага елементи от техниката на един от бойните спортове с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>		X		X	X	X		X
Фитнес гимнастически дисциплини	<p>Изпълнява движения и упражнения от стречинг, фитбол, степ аеробика, стрийт фитнес и калистеника. Свързва в комплекси изучените техники.</p> <p>-----</p> <p>Изпълнява движения и упражнения от фитнес гимнастически дисциплини свързани в отделни комплекси с</p>		X		X	X	X		X

	отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.									
Шахмат	Използва основните критерии за оценка на позицията и прави анализ на зададена позиция. Стратегическо мислене в шахмата. Съставя план въз основа на анализ на позицията. ----- Съставя план и изпълнява комбинации в шахмата с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.			X	X	X		X	X	X

СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ: СРЕДНА	ЕТАП: ВТОРИ ГИМНАЗИАЛЕН
--------------------------------------	--------------------------------

**СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ФИЗИЧЕСКО
ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ ВЪВ ВТОРИ ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП**

- Притежаване на спортносъстезателна образованост по вид спорт и оценяване на собствения двигателен опит
- Разкриване на зависимости и тенденции за самоусъвършенстване на теоретическата, физическата, технико-тактическата и психическата подготовка и анализиране на постигнатите резултати
- Подбиране на целесъобразна двигателна активност за поддържане на здравословния, социалния и професионалния статус през целия живот

Изисква се овладяване на съдържанието на една задължителна област на учебно съдържание и най-малко на един спорт или на една двигателно-познавателна дейност от избираемите области на учебно съдържание.

ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ, ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ВРЪЗКА

С КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ

1	Компетентности в областта на българския език
2	Умения за общуване на чужди езици
3	Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите
4	Дигитална компетентност
5	Умения за учене
6	Социални и граждански компетентности
7	Инициативност и предприемчивост
8	Културна осъзнатост и умения за изразяване чрез творчество
9	Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начинна живот

Област на компетентност	Знания, умения и отношения <i>В резултат на обучението си ученикът:</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ОБЛАСТИ НА УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ								
Лека атлетика	<p>Прилага спортна техника и тактика на избрана дисциплина от групи бягания, скокове и хвърляния. Притежава необходимото за възрастта равнище на физическа дееспособност.</p> <p>-----</p> <p>Прилага техника на бягане, скачане и хвърляне с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>			X		X	X	X		X

<p>Гимнастика</p>	<p>Съставя и изпълнява гимнастическо съчетание и акробатично съчетание. Изпълнява комплекси от аеробиката. Създава и изпълнява творческа танцова композиция.</p> <p>-----</p> <p>Съставя и изпълнява творческа композиция от упражнения с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>			X		X	X	X	X	X	X
<p>Спортни игри</p>	<p>Прилага спортна техника и тактика в два от спортните игри (баскетбол, хандбал, волейбол, футбол), участва в групови и отборни взаимодействия в нападение и защита и съдийства.</p> <p>-----</p> <p>Прилага индивидуални технически и тактически действия и групови или отборни взаимодействия с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>	X	X			X	X	X	X	X	X
<p>ИЗБИРАЕМИ ОБЛАСТИ НА УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ</p>											

<p>Плуване, водни спортове</p>	<p>Прилага спортна техника и тактика в избран плувен стил на къси и средни дистанции. Спортна техника и тактика на гребане. Изпълнява и прилага дейности и мерки за водно спасяване, безопасност и реанимация.</p> <p>-----</p> <p>Прилага упражнения и дейности с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>			X		X	X	X			X
<p>Туризм, ориентиране, зимни спортове</p>	<p>Прилага спортна техника и тактика в ски алпийски дисциплини, сноуборд. Изкачване. Катерене. Ориентиране. Оказва помощ при планинско спасяване.</p> <p>-----</p> <p>Прилага елементи от планинска, ски или сноуборд техника с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
<p>Ракетни спортове</p>	<p>Прилага спортна техника и тактика по бадминтон. Прилага спортна техника и тактика по тенис на маса. Прилага спортна техника и тактика по тенис.</p> <p>-----</p> <p>Прилага елементи от спортната техника и тактика на един от ракетните спортове с отчитанена</p>					X	X	X	X	X	

	<p>параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>								
Бойни спортове	<p>Прилага спортна техника и тактика на борба, джудо, карате-до и таекуон-до.</p> <p>-----</p> <p>Прилага индивидуална техника и тактика на един от бойните спортове с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>		X		X	X	X		X
Фитнес гимнастически дисциплини	<p>Изпълнява основни движения и упражнения от латино танцова аеробика (зумба), паркур, стрийт фитнес и калистеника. Свързва в комплекси изучените техники.</p> <p>-----</p> <p>Изпълнява движения и упражнения от фитнес гимнастически дисциплини с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.</p>		X		X	X	X		X

Шахмат	Проявява стратегическо мислене. Пресмята двуходови и триходови комбинации. Анализира случайно избрани позиции и планира развоя на партията. ----- Тактика и стратегия в шахмата. Прилага комбинации и етично поведение в шахматната игра с отчитане на параметрите за годност за участие на лица с увреждания според медицинските класификации.			X	X	X		X	X	X
--------	---	--	--	---	---	---	--	---	---	---

§ 6. В Приложение № 27 към чл. 11, т. 6 се правят следните изменения и допълнения:

1. В раздел III „Учебно съдържание“ думите „География на обществото и Стопанството“ се заменят със „Социално-икономическа география“;

2. Раздел IV „Оценявани компетентности“ се изменя така:

„IV. ОЦЕНЯВАНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

- Характеризира Земята като планета.
- Доказва с примери кълбовидната форма и движенията на Земята.
- Прави изводи за влиянието на формата на Земята и движенията ѝ върху протичащите явления и процеси в природата и живота на човека.
- Обяснява особеностите на природните компоненти и връзките между тях.
- Описва и разпознава природните зони на Земята.
- Определя значението на природните компоненти и природните зони като среда за живот и условие за труд.
- Характеризира геосферите и природните комплекси.
- Оценява природноресурсния потенциал на Земята.
- Дефинира идеята за устойчиво развитие и обяснява глобални проблеми.
- Обяснява промените в съвременната политическа карта, причините за тях и основните форми на политическа организация на обществото.
- Анализира населението на света по основни демографски показатели; коментира проблеми на демографското и социалното развитие.
- Класифицира селищата по различни признаци; обяснява същността, формите

и коментира последиците от урбанизацията.

- Обяснява влиянието на факторите за развитие на световната икономика и териториалното ѝ разположение; знае основните белези и механизми на пазарната икономика и показатели за икономическо развитие.
- Характеризира структурата и териториалната организация на икономиката.
- Отговаря на географски въпрос, свързан с проблемите и съвременните тенденции в развитието на икономиката на глобално и регионално ниво.
- Решава географски казуси, свързани с местоустановяване на промишлено производство.
- Решава географски казуси, свързани с транспорта.
- Описва регионалната подялба на света и определя географското положение на съответните региони.
- Познава политическите промени в континентите; познава дейността на международни и регионални организации и оценява значението им.
- Характеризира специфични особености на регионите в света.
- Разпознава уникалното в природния, демографския и икономическия облик на страни, представителки на региони в света.
- Характеризира географското положение и границите на континентите и избрани страни.
- Характеризира особеностите на природноресурсния потенциал на региона и избрани страни.
- Оценява географското положение и границите на България.
- Характеризира природните компоненти, природните области в България и оценява техните ресурси.
- Оценява демографската ситуация в България по основни демографски показатели.
- Характеризира типове селища в България.
- Познава държавното устройство и управление в България.
- Характеризира икономиката на България.
- Характеризира райони в България.
- Разпознава и използва елементи на географската карта и глобуса.
- Разпознава видове географски карти и основни начини за картографиране.
- Използва и анализира географска информация от различни източници (карта, текст, различни графични изображения, статистически данни).
- Идентифицира и изразява мнение за географски проблем(и) на базата на

подбрана географска информация.

- Решава географски казуси и аргументира решения, свързани с териториалната структура и локализацията на икономически дейности от първичен, вторичен и третичен сектор.
- Отговаря на географски въпрос, свързан с проблемите на населението, селищата и селищната мрежа, растениевъдството и/или животновъдството, енергетиката и/или химическата промишленост, лека промишленост и/или хранително-вкусовата промишленост, транспорта и/или туризма на България.
- Отговаря на географски въпрос за район от ниво 2 от територията на България.“

3. В Раздел V „Формат на изпита“ думите „проблемен въпрос“ се заменят с „географски въпрос“.

Заключителни разпоредба

§ 7. Учебните програми по чл. 7, ал. 1, утвърдени въз основа на тази наредба започват да се прилагат както следва:

1. от учебната 2023 – 2024 г. - за учениците, които постъпват в класовете от I до V клас и в VIII клас;
2. от учебната 2024 – 2025 г. - за учениците, които постъпват в VI и IX клас;
3. от учебната 2025 – 2026 г. - за учениците, които постъпват в VII и в X клас.

ПРОФ. ГАЛИН ЦОКОВ

Министър на образованието и науката